

LÜHIKROONIKA

• 1. novembril korraldasid Emakeele Selts, Pärnu Muuseum ja Häädemeeste Keskkool eesti keele aasta maakondliku keelepäeva Pärnus. Esinesid Karl Pajusalu (TÜ), Reti Könninge (Läti ülikool), Aule Kink (Häädemeeste Keskkool) ja Aldur Vunk (Pärnu Muuseum).

• 1. novembril peeti Tallinnas keeleajakirja Oma Keel seminar, kus viimase kahe numbriga autorid esitasid artiklidel põhinevad ettekanded: Peeter Päll („Miks maanimed muutuvad?”), Andriela Rääbis („Kas anda kurtjale õng või kala”), Helle Metslang, Külli Habicht („Sihitise sirgumine läbi 19. sajandi kirjakeele”), Riho Paramonov („Voorimehest taksoni”) ja Annika Pant („Üle saja aasta õigekeelsusprobleeme: *gi-/ki*-liite paiknemine asesõnade käändevormides”).

• 8. novembrini toimus Tallinnas Heino Ahvena 100. sünniaastapäevale pühendatud Emakeele Seltsi koosolek. Tõnu Tender kõneles Heino Ahvenast arhiivitoimikute valguses, Jüri Viikbergi ettekanne kandis pealkirja „Heino Ahven keelepäevade karussellis” ja Kristiina Ross kõneles teemal „Mõistatuslik Eeva Ahven”.

• 8.–10. novembril korraldas Tartu Ülikooli vene kirjanduse õppetool rahvusvahelise konverentsi „Kuuendad Puškini lugemised Tartus. Puškin kaasaegsete ringis”. Aleksandr Puškini 220. sünniaastapäeva puhul toimunud konverentsil osalesid Itaalia, Šveitsi, Ukraina, Venemaa, USA ja Eesti teadlased. Kutsutud esinejad olid Puškini ja Nabokovi loominguga uurija Aleksandr Dolinin (Wisconsin-Madisoni ülikool, USA), kes esines ettekandega kommentaaridest „Jevgeni Onegini” värssidele, ja Andrei Nemzer (Moskva ülikool),

kelle teema oli Gogoli „Surnud hingede” loomislugu ja Puškini roll selle kujunemises.

• 11. novembril Tallinna Linnaarhiivis Baltisaksa Kultuuri Seltsi Eestis, Underi ja Tuglase Kirjanduskeskuse ning Tallinna Linnaarhiivi korraldatud seminaril pidas Martin Klöker (UTKK) ettekande baltisaksa naistest ja kirjandusest („Deutschbaltische Frauen und die Literatur. Eine kleine Erkundungstour zu den Anfängen und Grundlagen”).

• 12. novembril Tallinnas peetud Eesti Keele Instituudi ja Eesti Looduskaitse Seltsi kõnekoosolekul „Eesti maastikest, kohanimedest ja kohapärimusest” esinesid Marju Kõivupuu, Taavi Pae, Marja Kallasmaa, Iris Metsmägi, Anne Nurgamaa ja Mari-Ann Rimmel.

• 14.–15. novembril korraldas Underi ja Tuglase Kirjanduskeskus Tallinnas XII Balti kirjandusteadlaste konverentsi „Omaeluloolisus ja ajalookirjutus Baltimaade nüüdiskultuuris”. Osalesid Läti ülikooli, Leedu kirjanduse ja rahvaluule instituudi ning Åbo Akademi ja Eesti teadlased Benedikts Kalnačs, Dalia Satkauskytė, Luule Epner, Laura Laurušaitė, Jason Finch, Ojārs Lāms, Mārtiņš Laizāns, Mirjam Hinrikus, Eva Eglāja-Kristsone, Radvilė Racėnaitė, Aija Sakova, Aare Pilv, Zita Karkla, Piret Kruuspere, Elle-Mari Talivee, Inguna Daukste-Silasproģe, Manfredas Žvirgždas, Martin Klöker, Joosep Susi, Tiina Ann Kirss ja Anneli Mihkelev.

• 14.–15. novembril toimus Tartus konverents „Mitmekeelsus ja poliitika tänapäeva saksakeelsetes ja Baltimaade kultuurides”. Kutsutud esinejaid oli kolm: Liina Lukas („Sprache und Schrift im baltischen Raum”), Sandra Vlasta („Literatur – immer schon mehr-

sprachig!? Das politische Potenzial literarischer Mehrsprachigkeit heute”) ja Till Dembeck („Heute sprechen. Literatur, Politik und andere Sprachen”).

• 15. novembril korraldati Tallinna Ülikoolis XV muutuva keele päev. Esinesid Annika Hussar (TLÜ; „Meie praeusaegsed eesnimed”), Liina Pärismaa („Analüütiliste ja sünteetiliste kohatähenduses tarindite vahekord 17.–18. sajandi põhjaeesti kirjakeeles”), Ilona Tragel ja Tene Viiburg (TÜ; „Mille põhjal otsustab keelekasutaja verbi *saama* eri modaaltähenduste üle?”), Andriela Rääbis (TÜ; „*Häirekeskus kuuleb tere mis juhtus?* Hädaabikõnede algusjärjendite variatiivsusest”), Liina Lindström, Helen Plado ja Maarja-Liisa Pilvik (TÜ; „Eitussõna paiknemisest idasetos”), Kairit Tomson ja Ilona Tragel (TÜ; „Kausatiivsuse väljendusvahendid põhjustamissituatsioonide suulistes kirjeldustes”), Carl Eric Simmul (TÜ; „Eesti keele konverbitarindi sõnajärg”), Kullo Vende („Mida veel tuleks keeles muuta, eriti õigekirjas”), Helin Puksand (TÜ; „Õpilaste e-kirja kirjutamise oskus”), Andra Kütt (TLÜ; „Eesti 5–7-aastaste laste keeleline kasvukeskkond”) ja Reili Argus (TLÜ; „Finiitverbide kõrvutikasutus laste ja lastele suunatud kõnes ehk *Söö, söö, söö suu tühjaks*”). Peeti ka kontaktlingvistika töötuba, mida juhatas Mari Uusküla.

• 20. novembri Õpetatud Eesti Seltsi koosolekul Tartus kõneles Aija Sakova teemal „Kirjandus kui ajalooline dokument ja tunnistus. Kuid milline?”.

• 21. novembril korraldas Tallinna Ülikooli humanitaarteaduste instituut teemapäeva „Keel ruumis ja ruum keeles”. Esinesid Anu Vau, Ülar Ploom, Tauri Tuvikene, Ann Veismann, Katrin Aava, Mari Uusküla, Maris Saagpakk, Helen Hint ja Tõnu Viik.

• 21. novembril toimus Tallinnas Eesti Keele Instituudi XII soome-ugri sügisseminar „Piirkondlike keelekujude areng ja väljavaated”. Esinesid Evar Saar (Võru Instituut; „Igäihe õigus ohustatud keelt edasi anda: omavalit-

suse roll, riigi roll ja oodatav kasu”), Eva Saar ja Madis Arukask (TÜ; „Vepsa keel maal ja linnas”), Mart Rannut (TÜ Narva kolledž; „Mõiste *Urheimat* tõlgendamise võimalusi ajaloolises keeleteaduses”), Sofia Björklöf (Helsingi ülikool; „Veel kord läänemeresoome keelte omavahe- lise laenamisest vadja, isuri, eesti ja soome murrete näidetel”), Nikolai Kuznetsov (EKI, TÜ; „Komi leksikograafia areng”) ja Mari Kendla (EKI; „80 aastat eesti murrete sõnaraamatut”).

• 21.–22. novembril peeti Tallinnas VII eesti teaduskeele konverents „Eesti- keelne ja üleilmne teadus”. Kutsutud esinejad olid TÜ professor Peeter Saari, kes heitis reaalteadlase pilgu eesti teaduskeele olukorrale, ja EV õigus-kantsler Ülle Madise, kes näitas, et ilus eesti keel võib olla ka õigusteaduse, õigusaktide ja halduskeel. Ettekanded pidasid Karl Pajusalu (TÜ; „Kuidas teadus sai eesti keeles teaduseks”), Toivo Maimets ja Sulev Kuuse (TÜ; „Emakeelse ülikooli- õpiku „Rakubioloogia” koostamisest”), Jaan Alver ja Lehte Alver (TTÜ; „Nüüd- sest raamatupidamisteaduse oskus- keelest”), Tiiu Kuurme (TLÜ; „Tõmbe- keeltest ja tõmbetuultest uues haridu- sest kõnelevas sõnavaras”), Peep Nem- valts (TLÜ; „Rahvuse mõistestikust ter- minipeeglis”) ja Heiki Pisuke (Euroopa Komisjon; „Eesti oskuskeele loomisest Euroopa Liidu institutsioonides”). Tei- sel päeval toimus kolm töötuba: Mariina Viia juhtis usuteaduse sõnavara kor- rastamise töötuba, Kai Võlli (Innove) ja Helin Puksand (TÜ) korraldasid töötoa koolielust selges keeles ning Silvi Sees- maa (TÜ Narva kolledž) tutvustas keele- tute vene emakeelega üliõpilastele aren- damaks akadeemilist väljendusoskust.

• 22. novembril toimus Eesti Kir- jandusmuuseumis sümposium „Suhes- tumised: uurides eluloolist ja kirjan- duslikku”. Esinesid Tiina Ann Kirss („Minni Kurs-Oleski ja Lui Oleski kirjad 1899–1910: küsimusi kirjavahetuste uurimisest”), Triinu Ojamaa („„Näe, sügismõtted, eks!” Aksel Valgma kir- jad Artur Adsonile”), Maarja Hollo

(„Bernard Kangro „Oktoobri sonetid” kui poeetiline testament”), Brita Melts („Mõni tähendus sinategelasest autobiograafilises teoses”), Arne Merilai („Autobiograafia”), Raili Marling („Autofiktiooni potentsiaal elu mõtestamisel”) ja Imbi Paju („Biograafia kui loominguline mitteilukirjandus. Haavatavus ja vastutamine”).

- 22. novembril korraldasid Ema-keele Selts ja Tartu Ülikool eesti keele aasta raames Haapsalus maakondliku keelepäeva „Alguses oli sõna”, kus esinesid Valdur Mikita, Krista Kumberg ning kohalike gümnaasiumide endised ja praegused õpilased.

- 28. novembril toimus Tartus konverents „Rahvuskeelsed ülikoolid üleilmastuvas maailmas”, kus vaadati tagasi omakeelse kõrghariduse sajan-dile ning analüüsiti eesti, läti ja leedu keele kui õppekeele rolli tänapäeva kõrghariduses ja võimalikke tulevikutsenaariume rahvuskeelse ja ingliskeelse kõrghariduse osas. Osalesid Vilniuse, Kaunase ja Läti ülikooli esin-dajad. Eestist astusid üles Birute Klaas-Lang (TÜ; „Tartu Ülikool, eestikeelne ülikool – varandus või vesikivi kaelas”) ning HTM-i kantsler Mart Laidmets („Eestikeelne rahvusülikool on tulnud, et jääda”).

- 28. novembril peeti Eesti Kirjandusmuuseumis Akadeemilise Rahvaluule Seltsi kõnekoosolek. Tiiu Jaago pidas

ettekande „Kümme aastat enne algust. Jaan Jõgeveri rahvaluuleloengud keiserlikus Tartu Ülikoolis”. Meeri Ott kõneles muinasjuttude meeldejätmisest psühholoogia vaatepunktist. Ave Goršič meenutas lühiettekandes „Mälestused ülikoolist” tudengipärimuse kogumist (1994–1995) ja seiku rahvaluule õppe-tooli pikast ajaloost.

- 29. novembril peeti Tartu Ülikoolis tekstipäev „Keel tekstidena: 20 aastat tekstiuurimist iseseisvas Eestis”. Ette-kannetega esinesid Reet Kasik (TÜ; „Tekstiuurimise 20 aastat”), Katrin Aava (TLÜ; „Ülikool – koht tähendus-likuks õppimiseks”), Raili Marling (TÜ; „Neoliberaalne feminism ja edukate naiste kujutamine Eesti meedias”), Kairi Janson (TÜ, EKI; „Vaata ja imesta: lünkpealkirjad veebiuudises”), Maarja Rutnik (TLÜ; „Õpetaja ajapildis: korpus-põhine uurimus õpetaja kujutamisest aastatel 1890–1990”), Helen Külaots (TLÜ; „Mobiiltelefoni autoroolis kasu-tamise diskursused 25–34aastaste auto-juhtide seas”) ja Kristjan Suluste (TLÜ; „Videomängudest saadava ingliskeelse sisendi mõju eesti keele kasuarengule. Mängude lokaliseerimise vajalikkuse ja võimalikkuse hindamine”). Toimus kolm töötuba: „Tekstianalüüs meediateksti näitel” (Kersti Lepajõe, TÜ), „Žanri-analüüs teadusteksti näitel” (Merily Šmidt, TÜ) ja „Diskursuseanalüüs hari-dusteksti näitel” (Halliki Põlda, TLÜ).